

سرمایه‌های اخروی

اشاره:

حسن ختام پرونده این شماره، منتخبی از احادیث و روایاتی‌ست که اهل بیت (علیهم‌السلام) در مورد مدیریت زمان و ارزش عمر انسان بیان فرموده‌اند.

ضرورت واقع‌نگری در زندگی

هرگز بر آرزوها تکیه نکن که سرمایه احمقان است و حفظ عقل، پند گرفتن از تجربه‌هاست و بهترین تجربه آن‌که تو را پند آموزد. پیش از آن‌که فرصت از دست برود، و اندوه بیار آورد، از فرصت‌ها استفاده کن. (نهج البلاغه، ترجمه دشتی، ص ۵۳۳)

فرصت‌های گذراست:

قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (علیه السلام) الْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ فرصت‌ها چون ابرها می‌گذرند. پس فرصت‌های نیک را غنیمت شمارید. (نهج البلاغه، حکمت ۲۱ ص ۶۲۷)

نشانه‌های خردی

شتاب پیش از توانایی بر کار و سستی پس از به دست آوردن فرصت از بی‌خردی است. (نهج البلاغه، حکمت ۳۶۳، ترجمه دشتی، ص ۷۱۵)

* هر که فردا را از عمر خویش بشمارد مرگ را خوب شناخته است.

* قضاء جز به دعا دفع نشود و چیزی جز نیکوکاری عمر شما را افزون نکند.

* عمر دنیا مساوی هفت روز از روزهای آخرت است.

* زاهدترین مردم آن کس است که قبر و بلا را فراموش نکند و از بهترین زینت دنیا چشم ببوشد و نعمت باقی را بر نعمت فانی ترجیح دهد و فردا را از عمر خویش حساب نکند و خود را در ردیف مردگان شمارد.

* یک ساعت وقت دانشوری که بر بستر خویش تکیه زده در علم خویش می‌نگرد، از هفتاد سال عبادت عابد نیکوتر است.

* یک ساعت عدالت از یک سال عبادت بهتر است.

* امام صادق (علیه السلام) فرمودند: زیان دیده شخصی است که لحظات عمر خود را به فراموشی و سستی گذراند.

حضرت صادق (علیه السلام) فرمود:

بهترین روز زندگانی دنیا و آخرت همان روزی است که در پیش داری (که روز آخرت باشد). پس ببین که آن روز چه روزی است و جوابی برای آن آماده و مهیا کن، زیرا تو بازداشت شوی و پرسش شوی و تو پند خود را از دنیا بگیری، زیرا روزگار هم دراز است و هم کوتاه. پس چنان کار کن که گویا ثواب کردارت را بچشم خود ببینی تا به آخرت خود امیدوارتر باشی. زیرا آنچه از دنیا بیاید همانند آن است که رفته است.

مجلسی (رحمه الله) گوید: این‌که حضرت فرمود «زیرا روزگار هم دراز است و هم کوتاه» چند احتمال دارد: اول این‌که روزگار پند دراز است زیرا می‌تواند پند بگیرد و در حال اهل سعادت و شقاوت بیندیشد (گویا با همه آن‌ها زندگی کرده است) دوم این‌که روزگار برای نیکوکاران دراز است و می‌توانند سعادت‌های بزرگی را در کمترین زمانی بدست آورند و در عمر کوتاه‌شان کارهای زیادی انجام دهند و آثار نیکویی از آن‌ها بیادگار بماند. ولی برای

بدکاران روزگار کوتاه است. زیرا لذت‌های آن‌ها فانی شده و عقوبت‌های آن برای ایشان بجای مانده و از عمرشان سودی نبرند. سوم این‌که مقصود این است که تمام عمر گرچه طولانی و دراز است، اما آنچه اکنون

در دست اوست (یعنی آن ساعتی که در آن است) کوتاه می‌باشد. زیرا آنچه گذشته است که از دستش رفته و آنچه پس از این آید که وضعش در آن روشن نیست. (اصول کافی، ترجمه مصطفوی، ج ۴، ص: ۱۹۹)